

Medische marihuana bij de ziekte van Parkinson?

Daniel Waterman 2005

Medische marihuana bij de ziekte van Parkinson?

Daniel Waterman 2005

Bij mijn moeder van 72 is recentelijk de ziekte van Parkinson gediagnosticeerd, een degeneratieve ziekte die bepaalde cellen in de hersenen aantast, of de productie van bepaalde stoffen die in de hersenen aangemaakt worden, en nodig zijn aantast. De zieke vertoont bekende symptomen, trillende handen, etc., maar ik heb zelf mijn bedenkingen over de diagnose. Ieder mens is tenslotte uniek, en zelfs hetgeen dat bij een MRI scan (*Magnetic resonance imaging, een high tech methode om de hersenen door te lichten*) wordt alleen een beeld van de cellen verkregen, de materiële substantie van de hersenen, niet de persoon, zijn identiteit, herinneringen, bewustzijnsstaat, kortom, het geeft geen totaal beeld. Desondanks, moet ik wel zeggen dat haar symptomen allerminst onverwacht zijn, zij voldoet aan het beeld dat de homeopathie en andere natuurgeneeswijzen tekenen, van een Parkinson karakter, d.w.z. dat bepaalde ziekte beelden, volgens deze geneeswijzen behoren bij een bepaalde type mens, en niet uit het niets verschijnen als gevolg van een plotselinge aanslaan van een genetische schakelaar, of een vergiftiging met chemicaliën, aluminium pannen etc.

Mijn moeder is van voor de oorlog. Als Joods kind van zeven jaar oud, maakte zij het verdwijnen van haar ouders, haar broers en zusjes, neven en nichten, en tot slot haar oudere zus A heel bewust mee. Toen A na de oorlog als enige terugkeerde, nam ze de zorg voor mijn moeder op zich, wat niet gemakkelijk kan zijn geweest voor iemand die de kampen had meegemaakt. Mijn moeder is een april kind, een Aries volgens de astrologie, die barstte van de levenslust, en daarmee poogde aan haar ongelooflijk trieste verleden te ontkomen. Al gauw werd zij naar familie in Israel gestuurd, waar ze op een Kibbutz belandde, waar zij het naar eigen zeggen heel erg naar haar zin had. Ze aardde in Israel evenwel niet, vooral door haar antiautoritaire en politiek linkse handelen, die haar familie teveel werd, en haar in confrontaties bracht, eerst toen ze een Sefardische vriend had (die haar familie een "schwarze" noemden) en ook haar sympathieën voor Palestijnen en de communistische partij, brachten haar in een voorbarige conflict.

In Londen ontmoette zij tenslotte mijn vader, en al gauw arriveerde ik ter aarde, een jaar later gevolgd door mijn zus. We woonden in Oxford, mijn vader studeerde daar. Hij kwam uit een links Joodse gezin, en de families van mijn moeders kant in Nederland en die van mijn vader uit Londen vonden levenslange vriendschap.

We begonnen te reizen, eerst naar Praag, toen naar Nigeria en tenslotte belandden wij in Nederland. Het was 1972 en ik was in de puberteit, al snel gevolgd door mijn moeders overgang. De situatie in ons gezin was grimmiger geworden, er waren ruzies, en mijn zuster en ik trokken ons steeds verder terug. Ik kwam op de middelbare school in aanraking met Hasj, hetgeen de verschrikkelijke migraines die ik had geleden, en die soms wekenlang aanhielden deed verdwijnen als sneeuw voor de zon. (ik heb deze migraines maar eenmaal terug gekregen toen ik als logee bij een familie in Israel logeerde waar de spanning te snijden viel, en ik realiseer me nu dat deze migraines te maken moeten hebben gehad met de spanningen binnen ons gezin) Mijn zus raakte verslaafd aan Heroïne, ze was dertien jaar oud. Haar verslaving maakte de sfeer in ons ouderlijk huis zo intens, dat mijn ouders huwelijk eraan ten onder begon te gaan, mijn vader trok zich steeds verder terug in zijn werk, mijn moeder begon een affaire met een collega van hem in India. De affaire duurde niet lang, maar het huwelijk was ten einde.

Mijn zus heeft uiteindelijk de Heroïne weten loslaten, mijn moeder heeft zich al die jaren ingezet voor mijn zus, maar een verslaafde kan tenslotte alleen zichzelf bevrijden. Tegen die tijd had mijn zus twee kinderen, en woonde met een eveneens afgekickte vriend tweehoog achter in voorburg, met leren bank van de IKEA en grootbeeld televisie.

Van mijn moeders originele levenslust was nu weinig meer over. Uiterlijk was ze nog energiek, maar uit haar doen sprak een onoverbrugbare manische drang, waarmee ik het heel moeilijk had. Het was bijvoorbeeld onmogelijk om haar aandacht te krijgen, want zij moest altijd iets doen als ik met haar sprak, de vloer dweilen, de telefoon opnemen. Bovendien dwaalden onze gesprekken steeds meer af naar de misstanden in de wereld, zodat het lange klaagzangen werden. Ik werd me er steeds meer van bewust dat dit tekenen van ongenoegen waren, die we naar elkaar uitspraken, en de gesprekken eindigden vaak met een snauw. Uiteindelijk kon ik het nauwelijks meer voor elkaar krijgen om haar te bezoeken, en dacht ik er vaak over na om het contact eenvoudig te verbreken. Ik was tegen deze tijd niet de enige in de familie die mijn moeders manier niet aan konden, mijn zus, en haar kinderen die vaak bij oma hadden gelogeed, waren het zat, mijn vader die al die jaren getrouwd is gebleven met haar, maar elders in de stad woont, kon nauwelijks een uurtje met haar doorbrengen zonder kriegel te worden.

Ondertussen was mijn moeders isolement steeds groter geworden, ondanks de grote hoeveelheid vrienden en kennissen die zij nog steeds om haar heen heeft. Deze mensen kunnen blijkbaar beter tegen haar behoefte om dingen te controleren, haar plotselinge afkappen van gesprekken, haar onvermogen om zich te ontspannen. Ze blijft een uiterst charmante persoonlijkheid, als je maar niet te lang met haar moet doorbrengen. Haar arts is ondertussen een soort orakel geworden. Dit is een huisarts waarmee ik het allerminst kan vinden, het type dat als ik de kamer in kom, met zijn neus over een computer scherm gebogen vraagt hoe het met mij is. In de lange tijd dat ik deze arts bezoek heeft hij het niet eenmaal voor elkaar gekregen mij van iets te genezen, niet van een wratje op de zool van mijn voet, niet van de rugklachten die ik heb, en niet van een aantal andere kleine klachten waarvoor men gewoonlijk de huisarts raadpleegt. Als ik opmerk dat de man mij niet eens aankijkt wanneer ik de praktijkruimte betreed, dan stijgt mijn woede. Het liefst zou ik hem bij zijn kraag vatten en tegen hem schreeuwen “hoe wil jij ooit iemand genezen als je de mens in je patiënten je niet aankijkt!” (U zult zich nu afvragen waarom ik niet een andere arts bezoek, het antwoord is heel simpel, ik gebruik mijn huisarts, zoals vele Nederlanders, om verwijzingen te krijgen naar specialisten, diagnoses stel ik meestal zelf met behulp van het internet, of de internist)

Getuige van mijn moeders vele bezoeken aan deze arts zijn de tientallen, misschien wel honderden verpakkingen van medicijnen die zij in haar keuken kast, en medicijnkast heeft. Het lijkt erop dat zij niet alleen zelf medicijnen koopt bij de drogist, maar ook veel medicijnen op recept heeft gekregen. De hoeveelheden doen echter vermoeden dat mijn moeder hypochondrische neigingen heeft, die het gevolg zijn van haar verlatingsangst, en haar behoefte om confrontaties met haar verleden uit de weg te gaan. Zij is al jaren onder behandeling bij een psycholoog van Centrum 45 te Oegstgeest, een institutie dat gespecialiseerd is in de behandeling van getraumatiseerde oorlogskinderen.

Zoals ik al zei, zijn de symptomen van Parkinson geen grote schok voor mij en mijn zus, want de aanleg voor deze symptomen was al jaren aanwezig. Toen de diagnose uiteindelijk viel was het allerminst opmerkelijk, hooguit de bevestiging van een

vermoeden. De behandelende specialist schreef haar Levadopa voor. Toevallig had mijn oom in Londen net een half jaar eerder hetzelfde nieuws gehad, een diagnose van Parkinson. Bij hem waren de verschijnselen een vertraging van zijn gang, en een paar val partijen, en verder merkte ik dat zijn stem vervlakt was. Hij heeft nu een jaar medicatie, en is ondanks de handicap een levenslustige man, die avontuurlijke reizen maakt, en zich geduldig opstelt tegenover zijn Parkinson.

Sinds de diagnose van mijn moeder lijkt er enige rust te zijn gekomen in haar leven. Het schijnt dat ze zich berust in haar ziekte, dat eindelijk een naam heeft. Het is moeilijk in te schatten of de Levadopa haar werkelijk helpt, ze trilt nog steeds op bepaalde momenten van de namiddag heel erg, en wordt na het innemen van haar medicamenten erg plotseling moe, maar s'morgens rijdt ze met haar auto naar het strand, wandelt, bezoekt mensen etc.

Door mijn jarenlange ervaring met Marihuana en Hasj, ben ik er jaren geleden van overtuigd geraakt dat het goed zou zijn voor mijn moeder om eens wat te proberen. Ik kom tot deze conclusie omdat ik zie dat mijn moeder er enorme moeite mee heeft zich te ontspannen, waardoor de symptomen van trillingen enzovoorts veel erger worden. Ik zie ook dat ze soms de wanhoop nabij is, en heb haar meermaals gevraagd of zij misschien een hele lichte dosis wil proberen. Tot drie dagen geleden was ze vel gekant tegen het middel, ondanks dat ze het weleens eerder in haar leven heeft gebruikt. Haar eerste ervaring met Marihuana was in Nigeria, en dat leidde tot een hysterische en angstige aanval en haar angst houdt tot de dag van vandaag aan. *(Haar houding is tot nog toe geweest dat ze dergelijke middelen alleen wil gebruiken als het door een arts in een witte jas wordt voorgeschreven en als er Bayer op de pillen staat)* Desondanks heeft ze de moed opgebracht om drie dagen geleden een lichte dosis Marihuana thee te drinken (ze rookt niet) Aanvankelijk was de dosis zo licht dat zij er absoluut niets van heeft gemerkt. Op de tweede dag kreeg ze heel even een vlaag van duizeligheid, die gauw weer over was. Ze liep vrolijk rond, kookte, en was blij met alle aandacht die ze van mij kreeg. Gisteravond belde zij me, en vroeg of ik kon komen, ze was heel erg duizelig. Ik woon op nog geen drie minuten afstand en was gauw aan de deur. Ik vroeg haar hoeveel ze had genomen, het was niet meer dan een kleine stickie. Ik vroeg haar om te gaan liggen, maar ze begon zich onmiddellijk te verweren tegen mijn bemoeienis, en vroeg wat ze moest doen om het te laten ophouden. Ik zei dat er niets tegen te doen was, en dat ontspannen de enige manier was om met het middel om te gaan, maar daar wilde mijn moeder niets van hebben, ze begon rond te lopen, WC in en uit, water drinken, kortom alles te doen om zichzelf af te leiden.

Voordat ik verder ga met deze beschrijving wil ik U duidelijk maken dat ik mijn moeder de Marihuana niet zomaar zonder overleg heb aangeraden. Ik heb zelf ten minste 25 jaar ervaring met het middel. Ik ben zelf ook niet geheel onbekend met de duizeligheid die soms optreedt. Over de jaren heb ik het middel zowel leren kennen als een medicijn, en als recreatief middel, de grens tussen de twee is heel erg vaag. Wat duidelijk is, is dat Marihuana veel meer is dan een drug: het heeft een tweeledige werking, op het fysieke lichaam, zowel als op de geest. De werking op de geest kan soms angsten doen opkomen. Dit heb ik zelf meegemaakt. Ik heb ook geleerd om daarmee om te gaan, en ik heb geleerd dat dit een van de manieren is waarop Marihuana als geneesmiddel te gebruiken is, want de ontspanning die nodig is om te gaan met angsten, duizeligheid en soms misselijkheid, is een diepe geneeskrachtige ontspanning, die eenmaal geleerd, ook zonder het middel kan worden ingezet. Met name mensen die niet weten hoe ze zich moeten ontspannen hebben er enorme baat

bij. Er is een enorme hoeveelheid wetenschappelijk informatie die de geneeskrachtige werking van Marihuana bevestigt, en de onschadelijkheid van het middel toont. Bovendien zijn er ook studies die Marihuana specifiek als geneesmiddel bij Parkinson noemen.

Het probleem van de toediening van Marihuana bij mensen met angsten, is dat dezen zich goed dienen te ontspannen. Dit probleem doet zich bij alle psychoactieve stoffen voor, en er is een term voor : set & setting. De persoon dient zowel mentaal als in een omgeving van ontspanning te bevinden. Daardoor kan hij of zij de rust vinden, en wordt niet afgeleid, waardoor ze de werking van het middel goed kunnen volgen. De diepe ontspanning die het middel kan brengen, maakt het mogelijk dat herinneringen en plezierige gedachtes, gevoelens en emoties zich aandienen. Ontspannen muziek, een kop thee, wierook, gedempt licht, en niet al teveel geouwehoer, maken een ideale omgeving, zeker voor iemand die het middel nog weinig heeft verkend.

De Marihuana geldt op vele plaatsen in de wereld ook als sacrament, bij de Rasta's van Jamaica, bij de Ewe in Gabon, en ook bij de syncretische godsdiensten zoals de Santo Daime uit Brazilië, heeft het zich geworteld en wordt beschouwd als een vrouwelijke entiteit, een vrouwelijke leermeester, die de leer van vergeving, ontspanning, en harmonie onderwijst. Bij deze "spirituele" stromingen geldt de psychoactieve werking van het middel als een geneesmiddel tegen verdriet, misselijkheid, disharmonie en eenzaamheid, en ook als verbinding naar de vrouwelijke elementen, de natuur, het water, de maan. Het gekke is dat deze spirituele perspectief een duidelijker, voller beeld levert, dan dat van de geneeskrachtige eigenschappen van het plant, die door de reguliere westerse "medicijnmannen" worden erkend. Westerse artsen erkennen de positieve invloed van Marihuana ingezet tegen de misselijkheid die volgt op Chemo-kuur, de lusteloosheid die gepaard gaat met het verlies van eetlust, en ook bij Glaucoom, een oogziekte dat blindheid veroorzaakt (*doordat haarvaten in het oog door te hoge bloeddruk worden aangetast, de Marihuana brengt de nodige ontspanning waardoor de hoge bloeddruk terugloopt*) Er is dus een hoge mate van overeenkomst tussen de claims die inheemse en traditionele gebruikers van het middel maken, en die in de wetenschap nu eindelijk erkenning vinden (!)

Mijn moeders onvermogen om zich te ontspannen werd verergerd door de plotselinge bezoek van een zeer ongeruste vriendin en haar zus. Opnieuw begon ze haar verhaal te vertellen, waarvan de kern ongeveer zo ging: ze zou of gaan flauwvallen, of een infarct krijgen, en ik moest mijn vader bellen, of de GGD. Ik kon haar moeilijk tegen houden toen ze mijn vader belde, die haar vroeg om mij de hoorn te geven. Ik sprak mijn vader toe, het beeld was hem bekend, hij vroeg mij om wat muziek op te zetten en mijn moeder iets te laten eten. Ik verdween in de keuken en maakte snel een bordje vruchtensalade, die ik mijn moeder aanbood. Ondertussen liepen haar vriendinnen met ongeruste blikken rond. Het zijn beiden Oekraïner, en in vereenvoudigd Nederlands, gepaard met gebaren, wist ik ze uit te leggen dat de situatie *helemaal onder controle* was, en dat mijn moeder zich moest ontspannen, dat hun bezoek haar afleidde, en dat ik wilde dat ze vertrokken. Uiteindelijk gebeurde dat ook, en kon mijn moeder zich in haar slaapkamer terugtrekken. Ze was niet flauwgevallen, en had geen beroerte gehad (!)

Nog enkele minuten later verscheen ze wat gekalmeerd. Ik zat in het halfdonker, met een staaf wierook, me af te vragen of ik er wel goed aan deed mijn moeder de Marihuana aan te raden. Het probleem is dat ik om haar goed te kunnen begeleiden

consequent moet zijn. Eerder op de avond was mijn moeder op de bank gaan zitten, om zichzelf af te leiden had ze de televisie aangedaan. In mijn ervaring is het nooit zo een goed idee om jezelf op die manier af te leiden van angst, op die manier ontwijken we het eenvoudig, zodat we nooit de oorzaak ervan onder ogen zien. Bovendien zag ik al mijn moeder richting het nieuws zappen, en als er iets is dat niet ontspannend is, is het dat wel. Zou een bomaanslag in Tel Aviv haar in een betere stemming brengen? Ik besloot ferm te zijn: “mama, als de Televisie aan gaat, dan vertrek ik”. Ze protesteerde dat het haar recht was, en dat ik moest ophouden haar te commanderen. Ik bleef ferm: “ je hebt me toch hierheen gevraagd omdat je bang bent, dan moet je me ook werkelijk vertrouwen, TV uit, of je mag alleen tegen je angst aan kijken” De TV ging tot mijn opluchting uit.

Nu zat ze gekalmeerd bij mij, nog steeds een beetje duizelig (wij noemen dat stoned) Ze begon te vertellen over wat haar met mijn vader in Nigeria was gebeurd, toen ze daar Marihuana hadden gerookt. “Hij bleef alsmaar grappen maken, ik moest zo lachen, ik kon er niet mee ophouden”. Ik besloot dat het misschien wel een goed idee was om haar op te vrolijken “wat zei hij dan allemaal voor grappigs” Nou, antwoordde ze, “hij zei dat het er anders uitzag of ik een heleboel lol had” Ze schoot in de lach. We grinnikten allebei. Ze keek me aan, “je hoeft hier niet te blijven, ik voel me al een beetje beter zei ze” Nadat ik me ervan overtuigd had dat ze inderdaad wat kalmer was, bood ik haar vaarwel, “je weet dat ik maar drie minuten van je vandaan ben” zei ik terwijl ik haar omhelsde en de deur uitliep.

Ik ben benieuwd of we dit experiment ooit mogen herhalen. Uit ervaring weet ik dat de angsten die mijn moeder heeft ingebeeld zijn, ze zou er makkelijk doorheen kunnen. Als ze de ontspanning die noodzakelijk is om het gevoel dat Marihuana opwekt zou kunnen opbrengen zou haar zelfvertrouwen groeien. Veel mensen begrijpen niet dat het de angst zelf is dat de grootste moeilijkheid is, de redenen of vermeende object van die angst is vrijwel altijd ingebeeld. In het westen denken we nu eenmaal dat alles een oorzaak moet hebben, dus angst moet een goede reden hebben, angst kan nooit zelf het probleem zijn! Om hier doorheen te komen is echter wat vertrouwen nodig. Naarmate we meer ervaring hebben wordt het steeds duidelijker dat een middel als Marihuana ons niet deert, dat de vermeende flauwttes, infarcten beroertes en psychoses nooit verschijnen, omdat de angst al deze symptomen veroorzaakt. Voorbij de angst, is kalmte, ontspanning, rust, plezier, en speelsheid. Degene die iemand introduceert bij psychoactieve stoffen dient echter een grote reserve aan ervaring, zelfloosheid, en kennis bij zich te hebben, en het middel goed te begrijpen, want het is nu eenmaal een realiteit dat juist de confrontatie met ons onvermogen om te ontspannen en vertrouwen, een belangrijke en pijnlijke les kan zijn, die sommige van ons meer moeite kost dan anderen. Dat ik ondanks mijn twijfels ben overgegaan tot het aanraden van Marihuana voor mijn moeder heeft veel te maken met mijn vertrouwen in het middel, en ook een grote hoeveelheid persoonlijke ervaring met het middel zowel als de toediening ervan als geneesmiddel.

Ik vergelijk de ervaring van stoned zijn (het gevoel dat Marihuana geeft) met leren zwemmen. Als iemand die niet kan zwemmen in het water geraakt, dan zal hij gaan spartellen, waardoor hij eerder zal verdrinken. Weet zo een persoon van tevoren dat het belangrijk is de longen vol met lucht te houden, en ontspannen te bewegen, dan leert hij gauw dat het water hem draagt! Zo is dat ook met Marihuana, het spartellen, dat veroorzaakt wordt door het onbekende gevoel, maakt ons gevoel van onbehagen groter, totdat het zelfs ondraaglijk lijkt. Het tegengestelde, een ontspannen houding,

en zich berusten in het gevoel, acceptatie van de duizeligheid, en het feit dat er niets tegen te doen is, langzaam en rustig ademhalen, dan is het gevoel van overmacht en onbehagen zo verdwenen!

Mensen zijn zich er dikwijls niet van bewust dat we keuze vrijheid hebben in de manier waarop we reageren, zelfs in de manier waarop dingen aanvoelen. Wat op een moment plezierig is, kan onder andere omstandigheden onplezierig zijn. Wat het verschil is, is vaak onze interne houding, acceptatie of verzet. Ik hoop dan ook, dat mijn moeder door zal zetten om de Marihuana ondanks de verschijnselen van gisteravond te verkennen, want juist onze doorzettingsvermogen keert de situatie om in het positieve, door een positieve houding te nemen, en niet de machteloze slachtoffer te spelen, verandert de aard van de ervaring compleet. Iedere blower kan U dit vertellen!

Vanmorgen kwam ik mijn moeder tegen op het strand. Ontspannen, ze had goed geslapen, zei ze. Ze vroeg of iemand haar verhaal wilde horen. Haar vriendinnen zaten bij haar op het terras. Ze waren nieuwsgierig en vroegen naar het e-mail adres van mijn site! Kennelijk had mijn moeder hen niet verteld over de kleine drama die de avond tevoren was opgevoerd.

Daniel Waterman 2005